

Muzikanten mogen op een houtje bijten

Muzikantengages dreigen inmiddels een historisch dieptepunt te bereiken. Hoe valt hierin verandering te brengen? En kan Sena een bijdrage leveren?

Door Erik Thijssen | Foto Ruud Zinzen

‘Als de huidige muzikantengages een graadmeter zijn voor de toekomst van het vak, moeten we professionele performers straks met een lantarentje gaan zoeken. De gages zakken naarmate het economische klimaat verder verslechtert.’ Aldus Anita Verheggen in het Ntb-blad Muziekwereld van december 2012.

Muzikantengages lijken inderdaad een historisch dieptepunt te hebben bereikt. Alleen een klein topsegment zag de inkomsten de afgelopen jaren stijgen. De zakelijke evenementenmarkt is ingestort. En overheidssubsidies gaan tegenwoordig louter in stenen en instituties zitten, niet of nauwelijks meer in programmering. Subsidies van het sociaal-culturele Sena-fonds zouden in principe uitkomst kunnen bieden, omdat die zijn gekoppeld aan minimumgages voor muzikanten die optreden tijdens door Sena gesubsidieerde evenementen. Van die regel kan echter worden afgeweken, als dat bij de aanvraag deugdelijk wordt gemotiveerd.

Anita Verheggen, namens de Ntb lid van de Raad van Aangeslotenen van Sena: ‘Dat levert in toenemende mate een probleem op. In de aanvragen komen we steeds vaker “talentenpodia”, “showcases” en “talentontwikkeling” tegen. Die termen moeten dan dienen als argument om een lagere gage te betalen. Dat is soms legitiem, maar er is een duidelijke trend waarneembaar om vrijwel alles onder ‘promotie’ of ‘talentontwikkeling’ te willen onderbrengen.’

Een appel en een ei

Hiermee volgen de organisatoren het beleid van de omroepen, die musici onder het mom van promotie al vele decennia lang afschepen met een appel en een ei. Met het inzakken van de markt is het blijkbaar steeds moeilijker aan de al jaren geleden ingevoerde gagenorm vast te houden, terwijl die eis natuurlijk niet voor niets gesteld is: het gaat bij die Sena-sub-

sidies nota bene om geld dat afkomstig is van muzikanten.

Verheggen: ‘Het kan niet zo zijn dat met dat geld louter technici en organisatoren volgens cao-schalen worden ingehuurd, terwijl musici voor minder dan de gangbare onkostenvergoeding staan te spelen. Maar dat is in de praktijk toch steeds meer de situatie waar musici mee geconfronteerd worden.’

De Sectie Performers van Sena gaat zich de komende weken en maanden over het probleem buigen. Op welke wijze kunnen realistische eisen worden gesteld aan de betaling van musici bij gesubsidieerde projecten? En dan bij voorkeur op een manier die een positieve impuls kan bieden voor de muziekmarkt en daarvan niet volledig is losgezongen. Anita Verheggen: ‘We denken aan gedifferentieerde minimumgages en willen daarnaast overleg gaan voeren met collega-CBO’s als Buma/Stemra en Norma. Zij spelen op eenzelfde manier een belangrijke rol om, juist nu de overheid zich als subsidiegever terugtrekt, een levend en innoverend live-circuit mogelijk te maken.’

Geen primaire taak

Dat is misschien niet de primaire taak van een rechtenorganisatie, maar wel een belangrijke. Dankzij onder meer Sena en Buma/Stemra kunnen evenementen als Eurosonic Noorderslag, de Jazzdag, het Amsterdam Dance Event en veel kleinere festivals blijven bestaan. Dat is voor de ontwikkeling van de Nederlandse muziek en de Nederlandse muziekcultuur van enorm belang.

In april organiseert de Tweede Kamer, op initiatief van Jasper van Dijk (SP), een hoorzitting over de popmuziek. Is het niet van belang ook daar aandacht voor de inkomsten van muzikanten te vragen? Verheggen: ‘Zeker. Diverse Kamerleden hebben wij uiteraard al vaker op het probleem gewezen en wij hopen dat we

Anita Verheggen

dat tijdens de hoorzitting opnieuw kunnen doen. Het inkomen van musici en muzikauteurs is vaak een ondergeschoven kindje in het cultuurbeleid geweest: de overheid heeft sterk de neiging zich vooral op instituties te richten en heeft niet altijd voldoende oog voor het feit dat kunst door kunstenaars en muziek door muzikanten gemaakt moet worden.’

Een pijnlijk voorbeeld is de wijze waarop veel gemeenten investeren in het bouwen van theaters en podia die onvoldoende inkomsten genereren om zelf te kunnen overleven, maar -zeker met de huidige bezuinigingen- geen subsidie krijgen om de programmering op een verantwoorde manier rond te krijgen. Op die manier verdwijnt geld, dat daadwerkelijk een verschil had kunnen maken voor musici, te vaak in de portemonnee van projectontwikkelaars. Door meer prioriteit te leggen bij programmering, inkomensvorming van kunstenaars, auteurs en musici en het investeren in talent en exportmogelijkheden, zouden de beschikbare gelden veel effectiever kunnen worden ingezet. **S**

Het volledige artikel van Anita Verheggen Dure hobby? Muzikantengages bereiken historisch dieptepunt is te downloaden via www.ntb.nl